

Спецификација предмета за књигу предмета			
Студијски програм		Докторске академске студије права	
Изборно подручје (модул)			
Врста и ниво студија		Докторске студије права	
Назив предмета		Људска права	
Наставник (за предавања)		Проф. др Ирена Пејић Проф. др Маја Настић	
Наставник/сарадник (за вежбе)			
Наставник/сарадник (за ДОН)			
Број ЕСПБ	12	Статус предмета (обавезни/изборни)	Изборни
Услов	/		
Циљ предмета	Циљ предмета је развијање научних сазнања, способности и академских вештина у процесу истраживања у области људских права, развијање способности аналитичког размишљања упоређивањем теоријских ставова и могућности њихове примене у конкретним ситуацијама у систему заштите људских права, коришћење историјске перспективе у разумевању међународних и националних правних стандарда у области људских права, овладавање научним методама у изучавању релевантне литературе и правних извора, а све у складу са савременим правцима развоја ове научне дисциплине.		
Исход предмета	Очекује се да савладавањем програма студент може да: 1. систематично анализира међународне стандарде и националне правне изворе у систему заштите људских права; 2. критички и аналитички упоређује теоријске ставове о функцијама људских права и могућност њихове примене у реалном друштвеном окружењу; 3. компетентно, научно и аргументовано дискутује, истражује и презентује резултате свог научног рада, који ће допринети развоју научне мисли и развоју система заштите људских права у правној држави; 4. примени научне методе кроз истраживања у оквиру одабраних тема у области људских права.		
Садржина			
Развој идеје људских права, Извори међународног права о људским правима, Извори права у унутрашњем праву, Имплементација норми о људским правима, Општи услови за уживање људских права, Адресати основних права, Уставна систематика и квалификација људских права, Ограничење и суспендовање људских права, Надзор над поштовањем људских права, Судска заштита, Управносудска заштита, Уставносудска заштита, Уставна жалба и уставно судство, Уставна жалба, Поступак пред Европским судом за људска права, Начело једнакости, Либерална права и слободе, Политичка права и слободе, Економска права и социјална права у грађанским уставима, Мањинска права, Индивидуална и колективна права			

Теоријска настава	Појам и обележја људских права, Одређивање основних права у правној теорији и у пракси европских уставних судова, Развој идеје о људским правима, Извори људских права, Адресати основних права, Уставна систематика и квалификација људских права, Ограничење и суспендовање људских права, Заштита права у домаћем правном систему, Поступак пред Европским судом за људска права, Либерална права и слободе, Политичка права и слободе, Економска права и социјална права у грађанским уставима, Мањинска права, Индивидуална и колективна права.			
Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)	Дискусија у оквиру одабраних тема, припрема и израда кратког есеја			
Литература				
1	• Д.М.Стојановић, <i>Основна права човека: Људска права и слободе у уставима европских држава</i>, Ниш: Правни факултет, 1989 • В.Димитријевић–М.Пауновић, <i>Људска права</i>, Београд: Београдски центар за људска права, 1997 • Д.Поповић – В.Димитријевић, <i>Међународно право људских права</i>, Београд: Досије, 2006 • Ž.Ditertr, <i>Изводи из најзначајнијих одлука Европског суда за људска права</i>, Београд: Службени гласник, 2006 • <i>Темељи модерне демократије: Избор декларација и повеља о људским правима (1215-1989)</i>, Београд: Завод за уџбенике, 2011 • <i>Најважнији случајеви пред Комитетом за људска права</i> (приредили Р.Хански, М.Шајнин), Београдски центар за људска права, 2007 • В.Васиљевић, <i>Права човека: зборник докумената</i>, Београд, 1991 • В.Димитријевић-М.Пауновић (ур.), <i>Права и слободе: међународни и југословенски стандарди</i>, Београд, 1995 • R.K.M.Smith, <i>International Human Rights</i>, Oxford: Oxford University Press, 2003			
2				
3				
4				
5				
Број часова активне наставе недељно током семестра/триместра/године				
Предавања	Вежбе	ДОН	Студијски истраживачки рад	Остали часови
Непознато	Непознато	/		

Методе извођења наставе	• Предавања • Индивидуалне консултације • Групе за дискусију		
Оцена знања (максимални број поена 100)			
Предиспитне обавезе	поена	Завршни испит	Поена 100
активност у току предавања	0-10	писмени испит	
практична настава		усмени испит	40
колоквијуми	0-20		
семинари	0-30		
Списак тема по недељама			
1		1. Развој идеје људских права 2. Савремени уставни и права човека 3. Интернационализација људских права	Д.М.Стојановић, <i>Основна права човека: Људска права и слободе у уставима европских држава</i> , Ниш: Правни факултет, 1989 В.Димитријевић– М.Пауновић, <i>Људска права</i> , Београд: Београдски центар за људска права, 1997 Д.Поповић – В.Димитријевић, <i>Међународно право људских права</i> , Београд: Досије, 2006
2		1. Вишедимензионалност људских права 2. Основна права као објективне норме 3. Јавне слободе	Д.М.Стојановић, <i>Основна права човека: Људска права и слободе у уставима европских држава</i> , Ниш: Правни факултет, 1989
3		1. Теорије о функцијама основних људских права 2. Правно дејство основних људских права	Д.М.Стојановић, <i>Основна права човека: Људска права и слободе у уставима европских држава</i> , Ниш: Правни факултет, 1989
4		1. Подела и систематика основних људских права 2. Ограничење и укидање основних људских права	Д.М.Стојановић, <i>Основна права човека: Људска права и слободе у уставима европских држава</i> , Ниш: Правни факултет, 1989 В.Димитријевић– М.Пауновић, <i>Људска права</i> , Београд: Београдски центар за људска права, 1997

				Д.Поповић – В.Димитријевић, <i>Међународно право људских права</i> , Београд: Досије, 2006
5			1. Извори међународног права о људским правима 2. Извори права о људским правима у унутрашњем праву	В.Димитријевић– М.Пауновић, <i>Људска права</i> , Београд: Београдски центар за људска права, 1997 Д.Поповић – В.Димитријевић, <i>Међународно право људских права</i> , Београд: Досије, 2006
6			1. Уставна начела људских права 2. Једнакост грађана и право на држављанство	Д.М.Стојановић, <i>Основна права човека: Људска права и слободе у уставима европских држава</i> , Ниш: Правни факултет, 1989 В.Димитријевић– М.Пауновић, <i>Људска права</i> , Београд: Београдски центар за људска права, 1997 Д.Поповић – В.Димитријевић, <i>Међународно право људских права</i> , Београд: Досије, 2006
7			1. Лична права и слободе 2. Право на живот и физички интегритет 3. Право на слободу 4. Право на правну сигурност и праведно поступање 5. Забрана незаконитог и самовољног лишавања слободе	Д.М.Стојановић, <i>Основна права човека: Људска права и слободе у уставима европских држава</i> , Ниш: Правни факултет, 1989 В.Димитријевић– М.Пауновић, <i>Људска права</i> , Београд: Београдски центар за људска права, 1997 Д.Поповић – В.Димитријевић, <i>Међународно право људских права</i> , Београд: Досије, 2006
8			1. Политичка права и слободе 2. Права политичке партиципације: бирачко право 3. Права политичке партиципације и политичке партије	Д.М.Стојановић, <i>Основна права човека: Људска права и слободе у уставима европских држава</i> , Ниш: Правни факултет, 1989 В.Димитријевић– М.Пауновић, <i>Људска права</i> , Београд: Београдски центар за људска права, 1997

				Д.Поповић – В.Димитријевић, <i>Међународно право људских права</i> , Београд: Досије, 2006
9			1. Економска права и слободе 2. Право на рад и слобода рада 3. Социјална права и слободе 4. Право на социјално обезбеђење и достојан живот	Д.М.Стојановић, <i>Основна права човека: Људска права и слободе у уставима европских држава</i> , Ниш: Правни факултет, 1989 В.Димитријевић– М.Пауновић, <i>Људска права</i> , Београд: Београдски центар за људска права, 1997 Д.Поповић – В.Димитријевић, <i>Међународно право људских права</i> , Београд: Досије, 2006
10			1. Културна права и слободе 2. Право на образовање и учешће у културном животу 3. Права припадника националних заједница 4. Права странаца	Д.М.Стојановић, <i>Основна права човека: Људска права и слободе у уставима европских држава</i> , Ниш: Правни факултет, 1989 В.Димитријевић– М.Пауновић, <i>Људска права</i> , Београд: Београдски центар за људска права, 1997 Д.Поповић – В.Димитријевић, <i>Међународно право људских права</i> , Београд: Досије, 2006
11			1. Остваривање и заштита људских права 2. Надзор над поштовањем људских права	Д.М.Стојановић, <i>Основна права човека: Људска права и слободе у уставима европских држава</i> , Ниш: Правни факултет, 1989 Д.Поповић – В.Димитријевић, <i>Међународно право људских права</i> , Београд: Досије, 2006
12			1. Људска права и међународне организације 2. Заштита људских права у националном правном систему	Д.М.Стојановић, <i>Основна права човека: Људска права и слободе у уставима европских држава</i> , Ниш: Правни факултет, 1989 Д.Поповић – В.Димитријевић, <i>Међународно право људских права</i> , Београд:

				Досије, 2006
13			1. Судска заштита људских права 2. Уставносудска заштита људских права	Д.М.Стојановић, <i>Основна права човека: Људска права и слободе у уставима европских држава</i> , Ниш: Правни факултет, 1989 Д.Поповић – В.Димитријевић, <i>Међународно право људских права</i> , Београд: Досије, 2006
14			1. Европска конвенција и заштита људских права 2. Поступак пред Европским судом за људска права	Д.М.Стојановић, <i>Основна права човека: Људска права и слободе у уставима европских држава</i> , Ниш: Правни факултет, 1989 Д.Поповић – В.Димитријевић, <i>Међународно право људских права</i> , Београд: Досије, 2006
15			1. Европска конвенција у поступку пред националним уставним судовима 2. Однос уставног и редовних судова у поступку заштите људских права	Д.М.Стојановић, <i>Основна права човека: Људска права и слободе у уставима европских држава</i> , Ниш: Правни факултет, 1989 Д.Поповић – В.Димитријевић, <i>Међународно право људских права</i> , Београд: Досије, 2006